

SZKOLNY PROGRAM NAUCZANIA
PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II st.
IM. MIECZYŚŁAWA KARŁOWICZA W KATOWICACH

WIOLONCZELA
SZKOŁA MUZYCZNA II STOPNIA
CYKL SZEŚCIOLETNI

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia
w zawodach szkolnictwa artystycznego

Opracowanie programu:

mgr Danuta Sobik-Ptok

Cele kształcenia- wymagania ogólne

1. Doskonalenie umiejętności gry na instrumencie.

Uczeń usprawnia aparat gry prawej i lewej ręki, doskonali umiejętności techniczne i interpretacyjne, poszerzając i utrwalając środki wyrazu artystycznego. Rozwija wirtuozowskie elementy gry.

2. Rozwinięcie wrażliwości oraz kształcenie estetyki gry w oparciu o wiedzę ogólnomuzyczną.

Uczeń poznaje historię swojego instrumentu, poszerza wiedzę dotyczącą stylów wykonawczych, budowy formalnej utworu i interpretacji.

3. Przygotowanie ucznia do prezentacji estradowej w grze solowej i zespołowej.

Uczeń:

- I. przez udział w koncertach doskonali umiejętność swobodnej prezentacji przed publicznością przy równoczesnym kreatywnym eksponowaniu swojej wrażliwości artystycznej;
 - II. pogłębia umiejętność współpracy z innymi instrumentalistami;
 - III. pracuje nad osiągnięciem koncentracji umożliwiającej opanowanie tremy i prawidłowy przebieg występu.
- ### **4. Przygotowanie do świadomego odbioru dóbr kultury i do aktywnego uczestnictwa w życiu artystycznym**

Uczeń przez udział w wydarzeniach kulturalnych, lekturę literatury fachowej oraz słuchanie nagrań świadomie kształtuje własny gust estetyczny i kształci umiejętność właściwego zachowania podczas różnych wydarzeń kulturalnych.

Aktywnie bierze udział w życiu kulturalnym swojego środowiska.

Cele kształcenia- wymagania szczegółowe

kl. I średnia

- utrwalenie wiadomości o budowie instrumentu, sposobach konserwacji wiolonczeli i smyczka
- korygowanie umiejętności prawidłowego strojenia instrumentu
- pogłębianie umiejętności zmian pozycji i dbałości o czystość intonacji
- poprawa aparatu gry prawej i lewej ręki o ile istnieje taka konieczność
- korekta odpowiedniej postawy ciała w celu uzyskania swobody technicznej i wykonawczej
- świadome stosowanie techniki przygotowawczej
- wykorzystywanie Internetu do pogłębiania wiedzy merytorycznej (np. słuchanie nagrań na YouTube)
- doskonalenie umiejętności odpowiedniego zachowania się na estradzie oraz swobodnej prezentacji przed publicznością przez czynny udział w koncertach i popisach
- pogłębianie umiejętności kontroli i oceny swojej pracy
- podejmowanie prób improwizacji lub aranżacji i komponowania

Roczne minimum programowe:

- gamy, pasáže
- seksty
- 4 etiudy (mogą być skróty dla wybranego problemu)
- 3 wybrane części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- 1 koncert (cz. I lub III lub II i III)
- utwór dowolny

Przesłuchanie półroczne:

- Gama, pasaże po 3 legato, seksty po 2 legato
- Dwie etiudy o zróżnicowanym charakterze
- Wybrana część ze suity na wiolonczelę solo J.S. Bacha

Egzamin promocyjny:

- Gama, pasaże po 3 legato, seksty po 2 legato
- Etiuda
- Wybrana część ze suity na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Utwór dowolny

Uwaga:

Program każdego przesłuchania i egzaminu musi być wykonany z pamięci (za wyjątkiem wybranych pozycji).

kl. II średnia

- doskonalenie sprawności technicznej pozwalającej na wykonanie utworów o co najmniej średnim stopniu trudności
- pogłębienie umiejętności pamięciowego opanowania repertuaru
- doskonalenie techniki dwudźwiękowej na przykładzie tercji i sekst w gamach oraz etiud dwudźwiękowych
- pogłębianie świadomości operowania układami lewej ręki (układ wąski i szeroki)
- prawidłowe odczytywanie a vista utworu w kluczu basowym o średnim stopniu trudności

- rozwinięcie wrażliwości na jakość wydobywania dźwięku oraz na jego barwy
- doskonalenie techniki prawej ręki oraz wykorzystanie różnych rodzajów artykulacji (spiccato, staccato, marcato, sautille)
- rozwój umiejętności operowania luźną, szeroką wibracją oraz próby modulowania jej w zależności od stylu i charakteru wykonywanej muzyki
- poszerzanie umiejętności analizy i krytycznej oceny własnych dokonań
- rozwój zainteresowań muzyką kameralną i orkiestrową; pod kierunkiem nauczyciela uczeń przygotowuje fragmenty partii orkiestrowych

Roczne minimum programowe:

- gamy i pasaże
- tercje i seksty
- 5 etiud (mogą być skróty dla wybranego problemu)
- 4 części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Sonata (części do wyboru)
- 2 koncerty (części do wyboru)
- utwór dowolny

Przesłuchanie techniczne:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Dwie etiudy (w tym jedna dwudźwiękowa), mogą być grane z nut
- Preludium lub dwie zróżnicowane części ze suit na wiolonczelę solo J. S. Bacha

Przesłuchanie półroczne:

- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)

Egzamin promocyjny:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Etiuda
- Wybrana część ze suity na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Utwór dowolny

kl. III średnia

- wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności do samodzielnego opracowania utworu o średnim stopniu trudności, z zachowaniem wierności tekstu muzycznego, budowy formalnej i poprawnej stylistyki;
- rozwój umiejętności swobodnego wydobywania flażoletów naturalnych i sztucznych
- prawidłowe odczytywanie utworu a vista w kluczu tenorowym i wiolinowym
- rozwój techniki prawej ręki w akordach i dwudźwiękach
- rozwój wrażliwości na barwę dźwięku
- świadomość organizacji samodzielnej pracy oraz umiejętność stosowania odpowiednich metod skutecznych w osiągnięciu zamierzonego celu
- korzystanie z własnych urządzeń mobilnych w celu nagrywania a następnie odsłuchania i oceniania wykonanego utworu

- poszukiwanie nowych form wyrazu artystycznego, prezentacja otwartej postawy wobec zmieniających się praktyk wykonawczych i nurtów stylistycznych

Roczne minimum programowe:

- gamy i pasaże
- dwudźwięki
- 5 etiud (mogą być skróty dla wybranego problemu)
- 4 wybrane części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- 2 koncerty (części do wyboru)
- sonata (części do wyboru)
- utwór dowolny

Przesłuchanie techniczne:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Dwie etiudy (w tym jedna dwudźwiękowa), mogą być grane z nut
- Preludium lub dwie zróżnicowane części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha

Przesłuchanie półroczne:

- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)

Egzamin promocyjny:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Etiuda lub kaprys
- Wybrana część ze suity na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Utwór dowolny

kl. IV średnia

- wzbogacenie środków wyrazu i umiejętność wykorzystania już opanowanych
- rozwój muzykalności poprzez dbałość o jakość wykonania, precyzję techniczną oraz kształtowanie dźwięku
- świadomość kształtowania interpretacji utworów w oparciu o znajomość kanonów stylu, formy i harmonii
- zapoznanie się z zapisem nutowym charakterystycznym dla muzyki XX i XXI wieku
- samodzielne porównanie różnych interpretacji wysłuchanych utworów, umiejętność trafnego oceniania
- wykorzystanie środków audiowizualnych do rejestracji występów w celu weryfikacji osiągnięć
- poszerzanie wiedzy poprzez słuchanie nagrań oraz czytanie literatury fachowej, a także przez korzystanie z technologii informacyjnej i komunikacyjnej

Roczne minimum programowe:

- gamy i pasaże
- dwudźwięki

- 6 etiud (w tym 1 dwudźwiękowa i 1 kaprys)
- 4 wybrane części ze suit J.S. Bacha
- sonata (części do wyboru)
- 2 koncerty (części do wyboru)
- utwór dowolny

Przesłuchanie techniczne:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Dwie etiudy (w tym jedna dwudźwiękowa), mogą być grane z nut
- Preludium lub dwie zróżnicowane części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha

Przesłuchanie półroczne:

- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)

Egzamin promocyjny:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Etiuda lub kaprys
- Wybrana część ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Utwór dowolny

kl. V średnia

- pogłębianie strony wyrazowej wykonywanych utworów w zakresie agogiki, dynamiki i ekspresji
- rozwój świadomości na temat różnicowania barwy dźwięku z wykorzystaniem wiedzy dotyczącej techniki prawej i lewej ręki
- doskonalenie i opanowanie biegłości lewej ręki we wszystkich pozycjach
- doskonalenie umiejętności współpracy z akompaniatorem, poznanie partii fortepianu, wykorzystanie wiedzy ogólnomuzycznej przy analizie danego utworu
- rozwój umiejętności samodzielnego porównania różnych interpretacji wysłuchanych utworów
- pogłębienie pracy nad koncentracją, niezbędną do opanowania tremy i prawidłowego przebiegu występu

Roczne minimum programowe:

- gama, pasaże, dwudźwięki
- 6 etiud (mogą być skróty dla wybranego problemu)
- 4 wybrane części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- sonata (części do wyboru)
- 2 koncerty (części do wyboru)
- utwór dowolny

Przesłuchanie techniczne:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Dwie etiudy (w tym jedna dwudźwiękowa), mogą być grane z nut
- Preludium lub dwie zróżnicowane części ze suit na wiolonczelę solo J. S. Bacha

Przesłuchanie półroczne:

- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)

Egzamin promocyjny:

- Gama, pasaże po 3 legato, tercje, seksty po 2 legato
- Etiuda lub kaprys
- Wybrana część ze suity na wiolonczelę solo J.S.Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Utwór dowolny

kl. VI średnia

- obszerna znajomość literatury wiolonczelowej
- świadomy dobór repertuaru, zróżnicowanie stylu w zależności od danej epoki
- rozwój umiejętności kontroli i oceny swojej pracy
- wykorzystanie zdobytej wiedzy do samodzielnego opracowania utworu o średniej skali trudności z zachowaniem wierności tekstu muzycznego, budowy formalnej i poprawnej stylistyki
- pogłębianie umiejętności kreowania własnej interpretacji
- kształtowanie dojrzałości emocjonalnej podczas występów estradowych

Minimum programowe dotyczy programu egzaminu dyplomowego Szkoły Muzycznej II stopnia

Przesłuchanie dopuszczające:

- Gama, pasaże, dwudźwięki
- Etiuda
- Kaprys
- Preludium lub dwie kontrastujące części ze suit na wiolonczelę solo J.S. Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)

Recital dyplomowy:

- Kaprys lub etiuda
- Preludium lub dwie kontrastujące części ze suit na wiolonczelę solo J.S.Bacha
- Koncert (cz. I lub III lub II i III)
- Sonata (dwie kontrastujące części do wyboru)
- Utwór dowolny

Uwaga:

Laureaci konkursów wiolonczelowych nie są zobligowani do zaliczania przesłuchań i egzaminów zgodnie z programem nauczania – uczniowie ci prezentują zamiast tego repertuar konkursowy uzupełniony wybranymi pozycjami obowiązującymi na danym przesłuchaniu.

